

Latwoeffhu Awifes.

61. *gada-qahjumš.*

Alt. 31.

Trefchdeena, 4. (16.) Augustâ.

1882

Nedaktora adres: Pastor J. Weide, au Reihusen pr. Schrunden. Kurland. — Etsivadistiaa Besthorn saa arahmatu-hobde Teloomõ.

Nahditajs: No eekhsemeihm. No ahrseihm. Bisjaunakhs sinas. Mantineeli.
Atribilde ic. Par Baufkas meitein shohlu. Apbehdinata jaunelle! Atribides.
Misejums. Sludinashanas.

No eekfchsemehm.

Pehterburga. Var Pehterburas wîspolizmeisteru, general-majora Kaslowa weetâ, esohf isredsehts Charlowas gubernators, generalmajors Gressers. — Breeksch sîrgu skaitishanas isdohfschahn, frohnis atwehlejis 107 tuhfst. rubl. — Newas upê newarohf gandrihs neweenu siwi wairs dabuht; bet wîfas siwis teekohf peewestas Pehterburaqî no opfahrtnes. it ihvaschi no Schriftenburga &

— Uj leelajeem manewereem Zarsko-Selâ jau atbraukuschi daschi Frantschu ofizeeri; ari is Anglijas schogad gaida 1 generali un 1 palkawneeku. — Egiptes nemeeru deht schogad nenoturehs Anglijā leelohs rudena manewerūs; tāpat ari Austrijā tee schogad nenotiks, tamdeht ka armija tur teek pahrgrohīta. — No dselszēka pahrwal-des teek sinams darihts, ka par leelu-lectus laiku braukšanā pa dselszēkem ja=aptur un no jauna war braukt tilai pehz zēla eepreel-schejas apskatīshanas.

Telgawa. Are tschē ū nu, jau manam schirkto dſihwes-eefahſ-ſchanu pilſchtā, zaur to, ka ſemkohpji muhs apmekle ar ſawem ra-ſchojumeem. Kusteschanaħs redſama wiſās malās; bet atkal japee-min, ka pahrdewejeem ari noteek dascha kibele, zaur to, ka prez̄i iſdewuſcheem beſ naudas janokawē deenas, ir pat nedeka un beigās wehl jataifa zeli pee teefahm, un nu zaur terminu iſlifſchanu pawifam neſin, tad ſadabuhs naudinu. Ziteem atkal uſ zela pahrdohdoht nahk krahpſchanu no uſpirzejeem; uſ pilſehu brauzoht jau wairak werſtes preekſch tahs, tee fateek uſpirzeju, kas fakahs buht no kaut-kahda iſ labakajeem Kaufmaneem, kuri andelejahs pateefigi un riktigi; bet fobla labu daku apakſch zenaſ. Pahrdewejs brauz tahlaču un fateek ohtru, kas fakahs buht no zita laba Kaufmana firmas un fobla ſhim pahri kapeikas wairak, neka pirmais un ta tas eet pa gabalinam tahlač lihds trefchajam, zetortam u. t. t. Beidsamais nu dohd to augſtako zenu un eedohd zedeli preekſch iſbehreſchanas tur un tur. Pahrdewejs labibu nodewiſ, naudu ſanehmis, eet nu pee zita Kaufmana eepirkł ſawu waijadſibu un apjautajahs, kapehz tad ſcho iſſuhtitais to masako zenu winam ir foħlijis. Kaufmanis no tam neka neſin, ka wiſch tai deenā kahdu ir fuhtijis, un beigās ta leeta iſſkaidro-jahs, ka ir ſametuſchees wairak jankeļu kohpā un tafja wiſi uſ weenu roħku rebes, un pahrdeweis tadſchu ir labibu atdemis apakſch zenaſ.

— Waj tad nu naw labaki, ka katis, atbrauzis pilfehtâ apwaizajahs, un tad rikti gi falihzis paleek fungs par sawu labumu, jeb us zela libgdams turahs pеe pasibstamà kaufmana zedeles. — Muhsu pilfehta pahrlabojahs tagad wifadâ wihsé. Fabrikas wairojahs pamalu malahm un daschu reisi tewi jau isswelpi par agru no gultas; bet par to nekas, lai tik eet us preefschu. Uhdens-wade ari jau nuga tawa un wehl retôs namôs tikai truhkst ankina feenâ. Celas teek pahrbrugetas, lai brauzejem fratotees nefatrihzinatu smadsenes. Tam tà faultajam salajam tiltam blakus stahw jauns, stalts pagaidu tilts, tapehz ka wezo, kas tagad libgojahs ka weza peka un brauzejem ix nedrohch, plehfhis nohst un buhwehs zituu pastahwigu us behrnu-behrneem. No tam waran redseht, ka Selgawneeki naw wis tik tuk-fchi no naudas, ka Dohbelneeka lgs, pilfehtu un ta apgabalu Zahnu-laikâ apsirodams noschehloja. Sinams, sunu deenas jau gan bij plikas; bet lad tagad winch atbrauktu, tad mehs winu pazeenatu ar wißlabako pomeranzi un slahbu gurki un eedohtu ari zela-naudas kahdu pimberi.

Jaunjelgawā, notizis brefmu darbs, zaur ko kreetnis wihrs saudejis sawu dīshwibū: Pilfehtas sekretēris Teodors Georgij Jaunjelgawā 23. Julija wakarā noschauts zaur diwi rewolwera ūchahweenem. Slepława ir Jaunjelgawas pilfehtas galwas dehls, Haralds Schulzs, 23 gadus wezs. Winsch minetā deenā ap pulksten $\frac{1}{2}$ /5eem pehz pušdeenas nogahjis Georgij dīshwoklī un lizees tur peeteiktees. Georgij, kas paschu-laik ehda pušdeenu, tuhlit peezechlahs un noweda to sawā darba istabā. Tani brihdī, kad Georgij gribēja apfēhstees. Schulzs iswilka rewolweru, ar 2 ūchahweenem eewainoja Georgij un pats fewim lohdi eefchahwa galwā. Behz 7 stundahm Georgij isdīsīa. Kamdehļ slepkawa to darijīs, awises pasneids ūchahdas finas: Haralds Schulzs deeneja Jaunjelgawas nodoschanu-walde un ūchahweja ismelleſchanā dehļ ūchtempel-papihru sahdsības, kas tur bij paſrah-data. Izmelleſchanu Georgij bij wadijīs; oberhofsteſa tā iſſpreedusi, ka Schulzam newaroht wiſ peerahdiht, bet ka winsch ne-esoht turams par ūkaidru. Tamdehļ Schulzs gribējis atreebtees pee Georgij. Slepławibū winsch isdarijīs dīshrumā.

Pehz tahlakahm sinahm fleplawa ir nomiris to paschu naakti; waj nu lohdes deht, ko bij eelaidis few galwâ jeb zitadi. Us preeskhu warbuht dabuschoht sinah. Kà tehws raksta, tad wina dehls Haralds Schulzs winam preeskhu tam isligees, ka naw bijis ihst wefels.

No Saldus. Saldus krahfschanas- un aisleeneschanas-kafe nobeidsa 1. Julijā fch. g. sawu zetorto gadu. Ar masumu fchi eesfahla un ne wiš ar leelu ustizibu, bet no gada us gada fchi wairak ustizibu mantoja, tā ka fchi arween wairak fef, aug un darboschanas jo wairak pleschahs. Kamehr aisleeneschanas-kafe nebij eerikteta, nauda bij lohti gruhti fcheit meestā un apgabalā dabujama, ka arween lohti leelas intreses malfajamas un daudsi, kas reis paradōs kluwa, nemas wairs newareja israhptees. Tāpat teem, kuri gribēja naudu us augleem kahdā bankā nodoht, bij tahli zeli jabrauz, bet tagad wiš beidsees. Kafes aktīwa bij 1. Julijā: wehrtspapihrōs 300 rubl. f., isleeneta nauda vret drohschibū, Lihlahm un wekselehm 52 tuhlfst. 653 rubl. 73 kap. un skaidrā naudā 1045 rubl. 4 kap., turpreti pasiwa: gruntskapitals 1040 rubl. 75 kap., beedru eemaksfātā un peederofchā nauda 1679 rubl. 16 kap., nauda us augleem un augku-augleem nodohta 47 tuhlfst. 715 rubl. 51 kap., us aisleeneto naudu wehl malfajamas un ne-isnemtas intreses 1223 rubl. 75 kap. un skaidra pēlna 2369 rubl. 60 kap. Tā tad beedreem, kuru skaitis sneedsahs lihds 80, tīka, kuri bij pilnu kafes darboschanas-naudu no 25 rubl. eemaksfajuschi. 16 rubl. 55 kap. diwidende ismaksfata, tas istaifa wairak, kā 66 prozentos. Lai gan kafei ir laba nauda, tomehr arween wairak isleenetaju nēla leenetaju, tā ka arween war zereht us leelaku kafes darboschanu un wispahtigu lihdselli Saldus meestā un apgabala labklahfschanu wairoht.

No Wadakstes. Wadakstneeki isrihloja 18. Julijā satumu-preekus, kas pee laba un jauka laika lohti labi isdewahs. Tamdeħħi ari dauds weefu bij fabraukuschi. Wadakstneekem pascheem fawa dseidataju kohra naw, tamdeħħi bij eeluhgħuschi Xeweles dseidataju kohri, sem Xeweles fkolotaja Budewiza kga wadifħanas. Wadakstneeki iż-żafha dseidataju kohrim un wina wadonim dauds pateizibas. Daschi Wadakstneku jaunekki weħħlaħs, ka ari pee wineem tħadhs dseidataju kohris buhtu. Us satumu-preeku weetu bij atbrauzis jeen. Wadakstes d'simtskungs, baron von Bistramb, ar fawu braħli un dasheem ziteem fungiem, kas d'siħwu dalibu neħma pee fihis deenas preekeem.

Var kahrtibu wareja preezatees. Var to japatetizabs Wadakstes zeen. pagasta wezakà Sembergia kga kreetnai usraudisbai. J. — s.!

Palangà. kà „Rib. Ztga“ sino, zaur bagata graha Tiskewitscha apdahwinašchanu Augusta mehnēsi atklahs trihs-klasigu aprinka-skohlu ar 3—4 skohlotajeem.

Leepaja. Tur buhdama usaru regimete, kà „Richt. West.“ dsirdejies, dohdotees us Warschawu, tur buhchoht leeli maneweri. — Tur nowestee pirmee jaunee Kreewu ruds un kweeschi; efoht lohti smagi, it ihpaschi kweeschi.

Aispute. kà „Rib. Ztga“ sino, tad weetigais mahzitajis J. Wieckberg lgs dabujis atwehli, tur eetaisih preefch-gimnasijs, kurā skohlenus fagatawohs us gimnasijs terziju. Var pirmo skohlotaju, buhs Leipzigas universitetes filosofijas kand. P. Kaufschmann lgs. Skohlas nauda istaisih par gadu 60 rubli. Mahzibū grib usfahkt 9. Augustā sch. g.

Piltene. „Ewangelistā“ lsfams, kà 4. Julijs pulkst 8ds no rihta, Wentas upē ne tahtu no Vihka mahjahn, 7 zilwei kriptiti baptistu tizibā.

Rihga. Jauna draudse par ohtru wezakò mahzitaju eewehle-tais G. Kählsbrandta lgs, is Jaun-Veekalgas, ne-efoht, kà „Rib. St. u. L.“ dsirdejusi, scho amatu peenehmis. — „Rib. Tagebl.“ sino, kà nu Gulbenes mahzitajis, G. Reufeler lgs, aizinahs peenamit scho weetu. — **Var Latweeschu rakstu zensoru, apstiprinahs Rihgas klasiskahs gimnasijs wirskohlotajs, hošrahts G. Basits.** Basita lgs fawa jauna amata darishanās eestahfchotees 1. Augustā.

No Abguntas. Sch. g. 20. Julijs, pulkst. 1ā vež pusdeenas pažehlahs pee mums tumši duhmu mahkon. Mineša pagasta Pehterischi mahju rija kluwa ugnij par laupijumu. Lihds ar ehku sadedsa ari dauds labibas, tiklab, kas bij fabahsta fchkuhnī, kà ari kas turpat bij fakauta kaudses; bes tam wehl laba data malkas un daschas laukaimneebas leetas. — Wifa skahde — bes ehkas, kas bij apdrohchinata — fneedsahs pee 1000 rubl. Kahdam no lihds-zeetigeem glabheejem tika kahja no uguns gruhti eewainota.

Zeen. semkohpji lai mahzahs no tam: pirmahm kahrtahm, us rijas krahnes kurinašchanu wairak luhkotees, un ohrahm kahrtahm labibas kaudses tik tuvu pee rijas nefraut, zaur ko tee few daschu skahdi nowehrstu. **K. B.**

Beunes draudse, kà „Olevitam“ sino, plohfotees kolerai lihdsiga wehderu-fhrga. Daschi jau ar to miruschi.

Rischnij-Nowgoroda. Jauns leels pasascheeru twaikonis, pirmo reisi isbrauzis no Astrahanas 22. Julijs sch. g. Wina wahrdas ir „Feldmarschals Suworows“. Us twaikona ir ruhmes 1000 brauzeem un 30 tuhkf. vudeem pretfch; wifch mafsa 400 tuhkf. rubl.

Maskawa. Rihgas Latweeschu dseedaschanas kohris, kas is 18 kungeem un 16 kundsenem eepreezina plascho Maskawas publiku ar Latweeschu dseefmahm. Kungu tautiskais apgehrbs pastahwoht is peleahm bilsahm, pelekeem kamsokeem, ar platahm aplaklehm un raiba kaka laakata. Kundsenes wakkajoht farkanus waj silus swahrkus, melnus lihpkenus (kamsokus bes peedurknebm) ar baltahm fchuhrechm, baltus preefchautus un puķu wainagu galwā.

Var kahdu konzertu daschas awises raksta tahdā wihsē: Jau pirms konzerta nummurs, ar Latweeschu tautas dseefmahm preefch jaukti kohra publikai lohti patika. Ohtrā nummura Martinsona jaunkundse dseedaja soprano-solo „Sweschetne“ ar klaweeri pavadišchanu no Jurjana. Publika pateizahs par jauko dseedaschanu, ar skanu plaukchinaschanu. Wairak dseefmas, fastahditas no nelaika Zimses tehwa, preefch wihr- un jaukti kohra, eepafihstnaja ar Latweeschu tautas-dseefmahm. Wifs, ko dseedaja, klausitajus lohti aishgraba. — Konzerta ohtrā dala Martinsona jaunkundse dseedaja soprano-solo, fchuhpka dseefmu no Hörstera. Dseefma patika publikai tā, kā waijadseja wehl reisi dseedah.

Wehl leelaku labpatikchanu atrada Zimses tehwa dseefma „Aileeli meschi“.

Turpmākis nummurs, dsefnawas preefch bariton-solo (no Lipschewitsch) ar taures (no Jurjana) un klaweeres (no Kalnina) pavadišchanu dseedaja Kreewu walodā.

Behdigais programma nummurs „Jauna-dseefmas“ wifs kohris dseedaja. Publikai schi dseedaschana tik lohti patika, kā plaukchinaschanas negribeja beigtees.

Wifs konzerta programs bij lohti labi fastahdīts un nummuri leezinaja, kā dseedataji ir teizami mūzikas prateji. Var wifch to ihpaschi japatetizabs Effert fcam, kas Maskawneekem pagahdaja tahdu preefu.

Bes schi konzerta „Rihgas Latweeschu dseedaschanas kohris“ ir devis wehl zitus konzertus, kas wifch efoht lohti labi isdewuschees un ir Latweeschu tautai par gohdu un gresnumu.

Warschawa. Ne sen tur nomira kahds wihs, wahrdā Bladislawis Tschernegkis, kas norakstis 500 tuhkf. rubl., ar ko dibinaht nostibusch u ne-isahrstejamu slimneeku patwehrfmi.

Kurfska. Minetā gubernā stipri plohfotees afins-fhrga. Pee-auguschi zilwei to gan it weegli pahrzeeschoht; bet behrni zaur to lohti mirstoht. Tā kahdōs pahri meestindōs pehdejās 4 nedelās nominischi 50 behrni.

Tschernigowas gubernā. Tschernazkajas fahdschas eedfhwotaji nospreeda flehgt tur tohs 4 pastahwochhōs schenkus un ne-attaut wairs atwehrt jaunuš. Sahdschas eedfhwotaji, kuri skaitahs tikai kahdi 3000, patehreja ik gadus lihds 15 tuhkf. rubl. stiprōs dsehrenos. Wifch 4 schenki flehgti no 1. Julija.

Krementschuga. kà „Golofam“ raksta, Junija beigās, tur daschās weetās parahdijahs disteritis fehrga. Tagad wina jau stipri wairojufees, ar kuru nomirst dauds slimneeku. Aprinka semstiba spēhrusti peenahzigohs fohlus un no gubernās semstibas isluhgusees valihdsibū. — Laiks tur ir lohti karsts un leetus nelihst, tā kā wifs nowihst un uodselte. Laudis iszelahs daschadas slimibas.

Odesa. Preeskch Anglu kara-spēhla, kas tagad Egypē, nopirkts 1000 wehrfch; tee teekoht tagad lahdeti us kugeem deht prohjam-weschanas.

Kaukasijs. Awise „Rawkass“ sino, kā Burzeladse lgs, pee Joras upes usgahjis 6—8 werstes apmehrā leelu alu pilsehtu, kurā atrohnahs labi usturejufches basnizas un dīshwokli. Leela karstuma, un ari tamdeht, kā tur usturahs daschadi fchaufigi kaudis, Burzeladse fcam naw bijis eespehjams, ispehthiht fihkali pilsehtu, bet scho darbu atlīkt us rudens-laiku.

No Stawropoles. Kaukasijs, sino par bresmigu nelaimi, kas usbrukusi turenas semes ihpaschneekem. Leelas wehtras laikā sahles kaijumi fahluschi degt, un uguns isplahtijufches 80 werstes gaxumā un 10 werstes platumā, nophostidama wifch labibu. Leesmu ruhfschana bijis dīrdama werstehm. Skahde ir jo leela.

Temirchau-Schurds. Dagestanas apgalbā, 7. Julijs bij stipri semes trihzechana, kas milahs 4 sekundes. Muhra namds un seenās parahdijahs plaismi 2 zelli platumā.

No ahrsechm.

Wahzija. No Wahzijas, Austrijas un Franzijas sino, kā tur pehdejā laikā pastahwigi bijis leetus, zaur ko labiba un kartuseki stipri maitajufches. Behz tam zeriba us labo plauju stipri masinajufches, un labibas zemas laikam pazeljees augstaki, nekā to wehl preefch kahdahm nedelahm dohmaja. — Kisinges bahdē schim brihscham usturahs Kreewu leelsīstene Marija Pawlowna. Wina tur nemoht dīshwu dalibū pee bahdes-weesu fabeedrigas dīshwes un it ihpaschi beechi apmeklejohf konzertus. — Ne sen Kisinge atbrauza ari Edinburgas herzogs. — Kihles austsfkohlas medizinas profesors Ēsmarhs isfludinajis plaschu pahrspreedumu par nelaika Seemet-Amerikas prezidenta Garfjelda ahrstefchanu zaur Amerikas ahrsteem. Ēsmarhs isskaidro, kā prezidenta eewainojums vež fawas dabas nebijis nahwigs, bet valizis par tahdu zaur Amerikas ahrstu nespaprati gahstefchanu. Minetee ahrsti efoht darijuschi par dauds, mekledami vež lohdes. Buhtu tee lohdi atstahjuschi nelustinatu un tuhlit dsee-dejuschi wahti, slimneeks laikam buhtu iswefeloees. Kad eewaino-fchana bailiga, tad lohdi daschu reisi waijagoht atstahf meesā. Tā par veem, dakteris Langenbek s it weegli isahrstejis kaisari Wilhelmu, kad schis bijis eewainohts zaur Nobilina fchahveenu. Bet Langenbek ne-efoht mehginajis eewainotam kaisaram isneint neweinas paschas skrohts no leela pulka, kas tam eeschauts.

Austrija. Wahzu un Austreeschū kaisari satifikchanahs Ieschlā jau notikusi. Wahzu kaisaram par padohma-dewejeem vee schihs satifikchanahs eeraduschees Ieschlā ne ween grāhss Moltke, bet ari diwi Wahzu diplomati, prohti Wahzu suhntis Wihne, firsts Reuss, un Wahzu suhntis Stutgardā, von Bilows. Tapat ari Austreeschū kaisaram fawī padohma-deweji is kāra-wadoku un diplomatū pulka. Tas peerahda, kā kaisari fanahkuschi us fvarigahm farunahm. — Janais Kreewu suhntis Konstantinopelē Nekidows atbrauzis Wihne. Winam efoht usdohts west ar Austreeschū waldibu fvarigas farunas par Egiptes jautajumu un war buht ari par zitahm austroma leetahm. Nekidows preefch tam jau bij usturejies Berlinē un farunajes ar Wahzijas waldibu tai paschā leetā. — Kreewu suhntis Nekidows

tis bij valizis wahjaks jeb labaks, to Indriks nesinaja. Winsch dohmaja, ak zif leelas behdas buhs Marijai, kad tehw^s nomirs.

"Ie peepeschi kahda seeweescha halsi minu istrauzeja. "Labriht
Fischarta lgs!" Indrikis atgreesabs un eeraudsija Editi.

"Waj Tums ari bij juhra-slimiba?" wina Indrikim sawu maso rohjinau sneegdama prasja.

„Drušku”, Jndriķis atbildēja.

"Ak, es zetu kohti dauds," Edite simeedamahs tahlaak runaja. "Wakar riht man bij tif skilti, ka dohmaju jau us mirschau; bet is-
gahjuuscho nafti es faldi guleju un tagad atkal efmu tif wesela, ka
arweenu."

"Juhſu waigi wehl ir drusku bahli," Indrikis peesihmeja.

"Par to nefas!" Edite fazijs. "Gan jau atkal ar laiku paliks farkani!"

(Turpmaß wehL.)

„Latweeschu Awises“ ir luhgtas, lai pasneeds saweem zeen. Ia-
fitajeem scho ralstu:

Altbilde

"Nahburgam" usi sinojumu is Ruzawas.

„Nahburgs“ — tā kaunigais wehstnefis parakstidamees Baltijas Semkohpja 27. nummurrā f. g. — laidis finas laudis par Ruzawneekem, sozidams, ka schee no wiseem Kursemes apgabaleem laizigi un garigi isschkirotees, prohti: ziteem pakalā palikuschi. Diwi reis tai weenā wehstijumā nepasihstamais ištauz „Laizigi un garigi Ruzawneeki ziteem apgabaleem — pat Leijas-Kursemē — pakalā palikuschi. Schi apkahrtne fnausch pilnigi pagahjuſchà gadu-sintena*) meegā.“ (Klaufatees!) Kas tee par fwarigeen apwainoshanas wahrdeem! Ko fwefchineeks, to lasijs, no Ruzawneekem war dohmaht? Betsīrdefim, zil scheem wahrdeem pateenības.

Ne-esmu Ruzawneeks, bet Ruzawâ dñsimis un audsis un pa leelakai datai skohlots un tagad kaimindâ dñshwoju, tamdeht newaru zeest, ka „Nahburgs“ tahdas finas no Ruzawas ohtrâ gubernâ ispausch.

Bet eepreelch fazifchu: Ja „Nahburgs“ ar to laizigu isschekir-fchanohs no zitem pagasteem gribetu Ruzawneeki drehbes apschmeht, tad winam buhtu pilnigi taisniba. Ruzawneeki walka, ta wihereschti, ka feeweefchi, pafchu austu un pafchu wehrptu, ihpafchu tautas apgehrbu, ka zitkahrt Peebaldsneeki; wini stalti nenesahs, wilketus sah-bakus un smalkus zigarus, tee tur par newaijadisgeem preefsch arajeem. *) Bet ja Nahburgs dohma, ka Ruzawneeki sawu mahjas buhschanu, sawas ehkas un druwas nolaisch un strahda, ka meegâ pa wezam, tad winam, „Nahburgam,“ pahral mifejees. Ruzawneeki sawas paleelakai datai prastas gruntes jeb tihrumos sawu faimneegibu it pareissi apkohpj un zenschahs to pahrlaboh, gan lohpus audsinadami, gan Wahzsemes diwjuhgu arklus un scheitan taisitas ekfelu-maschinas leetadami. To apleezina wiëgaifchaki tahs 51 kulumahs-maschinas, ko Ruzawneeki fuhri un gruhti eegahdajuschees, jo katra maschina mafka 200—230 rublu. Kad nu kulumahs-maschinas bes puzfudmalahm ir it ka aka bes winda, — wai sineet, „Nahburga“ fungs, ko Ruzawneeki dara? Tee nem muduli no muischu puzmaschinahm un ustaifa fewim pafchi puzfudmalas un brangi saproht tahs ari pahrlaboh, ta ka tahs jo derigakas neka fabrikâ taisitahs. Pateesi: Ruzawneeki ir sapratigi amatneeki pee ehku, ratu, kamanu un traulu taisishanas, ka ari pee kalshanas. Dasch ari us strautinu ustaifa fudmalas (dsir-nawas), zits atkal waj nu ar rohlahm jeb ar firgu dsenamas; zits us kahdu mahla kalna ustaifa steegel-zepli; (Nahburgs tur war apstelleht dafstius) un kas nekahdu amatu neproht, tas lausch zelmus un dedsina darwu un pahrdohd ogles un dsenahs us preefchu, ka war sawas mafkas ismalkscht un sawu jaimi nolohncht. Tapat feeweefchi ir strahdigi un winu rohku-darbs ir teizams. Winas isschuj un ausch linu audelkus, (tapat ari strahda Bahrteneezes un Nihzeneezes) kas ka baltais fudrabs ar puleeretu tehraudu laistahs dasch-daschadobs raibumos, ko mahzihts Wahzu wehweris neproht isauß.

Krohga preeki stahwoht Ruzawâ pilnôs seedôs, raksta „Nahburgs.“ Atbilde: us ballehm krohga Ruzawâ ne-eet, — ja wifai kahdreis muischu kalpi sapulzejahs un drusku eeschmohre. Ba wezeem Fahneem gan Bubies krohga sapulzejahs, jo tad tur krohaâ darmas, muzas dea.

ſkunſtigas uguinis redſamas un muſika ſpehle. Bet tad ari Wahzu amatneeki un lungi fabrauz. Waj „Nahburgs“ nekad krohgā kahdu buteli alus nedser, kreima-raufchus ehsdams? — Kuxā draudſe tad krohgī gluschi tuſſchi buhtu, kur zilweki ſwehtdeenahm ſapluhſt no juhdsu-juhdſehm!

Bet nu runafim no garigahm leetahm. „Rahburgs“ dohd padohmu, Iai Ruzawā jel dibinajoht dseedaschanaś-beedribu. Jasmeijahs! Ruzawas dseedataji jau 1877. gadā wairak, nekā ſimts rublu kā eenehmumu no diwahm konzertehm eesneedſa farkana krusta-beedribai, preeksch eewainoteem kara-wihreem. Lai jel „Rahburgs“ atnahk ſweht-kos, jeb tais ſwehtdeenās, kad jauneklus eeswehti, Ruzawas baſnizā tad wiſch dabuhſ daschu krahschau 4.-balſigu dſeefmu no Ruzawas Lat-weeschu jaunekleem un ja uneklehm dſirdeht, kas ſwehtdeenās Schönerberga ſkohlā ſapulzejahs, ſhim brihscham ſem Bebra kga wadischanas, mahjitees.

Ruzawas basnizâ pebz wezahs mohdes dseedoht un tà blaujoht,
ka pa durwihm ahrâ jabehegoht, — tà sino „Nahburgs“.

Naw teesa, ta wifas meldijas pehz wezahs mohdes dseed; tahs gruhtahs wifas dseed pehz Punschela. Basnizas dseedaschanu ta eegroh-siht, ta zitās isglihtotās draudses, ir schē gruhti. Kura draudse ir tik isllihsduſi, ta Ruzawas draudse? — Ziti basnizas-gahjeji atbrauz no Palangas pufes, ziti no Kretingas, ziti no Salanteem un Dahr-beneem (no Kaunas gubernias), — ziti no juhralas: tas ir 24 kwadrat-juhdses plafchums, kur Latweefchi isllihsduſchi dshwo un Ruzawas basnizā nahl. Paschi Ruzawneeki nebtauj wis dseedoh, bet ko ar teem peegahjejeem lai dara? — Kad nu lahdi sweiji no juhramales jo duhschigi dseedoh eesauzahs, tad tas ja-aibildina, jo tee pee juhras bangahm un krahlfschanas eeraduschi, sawu balsu gruntigi walkaht.

Ruzawā fkhōlas efoht tukfchās, faka „Nahburgs“. Laiks efoht Ruzawneekem mohstees un dīshtees ziteem attihstiteem apgabaleem lihds kluht. Utbildē: Ruzawneeki bes „Nahburga“ fluidifchanas fkhōlojuschi fawus behnuš un fkhōlohs wehl turpmak. Pat schim brihscham ir 4 Ruzawas Latweeschu dehli Tehrpatas augstfkohlā. Ziti 17 fungi*) — Ruzawas fāimneeku un buteneeku dehli — stahw Krohna deenestā pee telegrāfa; 5 no fcheem ir pafchi stanzijs pahwaldneeki. Tad wehl 4 ir pagasta-fkhōlotaji, 1 elementar-fkhōlotajs — un kur tad nu tas leelais pulks ziku, kas netik tahļu, bet ari labi pafkhōloti dasch-daschadōs amatōs Baltijas gubernās un Kreevijā iisgahjuſchi jeb kara-deenestā par unterofizeeem un feldwebeleem isdeenejuſchi un wehl deen! Waj tad fchee bes fkhōlas mahzibas buhtu tahdi wihri kluwuschi!? — Waj tad „Nahburgs“ ſpehru kam eeteikt, ka fchahdu Ruzawas dehlu, kas tagad fungu kahrtā fehſch, brahki un radineeki pa-augas bes labas fkhōlas-mahzibas?

Lai nu zeen. lasitaji paschi spreesch, lai spreesch no teem skaitkeem, arig Ruzawa laizigâ un garigâ buhschanâ snausch pagahjusçha gadu simtena meegâ, ka Nahburgs ohtrâ gubernâ grib nepareiss eeteikt. Nahdahs, ka „Nahburgs“ Ruzawu tadehk par tumschu apgabalu tura, ka schè naw nekahdu ta nosauktu „tautas wadonu,“ kas laudihm emelsch — ka zitur deemschehl noteek — lai augstakas kahrtas wihereem no zitas tautas tschegâ kihp, tautas wadoni, kas laudis brahlinadami sâwu keshu pilda. Tahdu wiheru schini sna Ruzawâ pateesi naw wis. Mehs ari tabdus nearibam.

Bet suhgatu „Nahburga“ lungu, lai winsch buhtu tik labs, atkal ar skaitleem (jo skaitli un swars nemelo) pretim usdohit mums sinas no sawas „apgaismotas“ draudses jeb no zitas kahdas „attihstitas draudses“ Wentas kreisajā puse. kas wairak ruhpejahs

- 1) semkohpibas finā, prohti: zīk lūlamu-maschinu tur,
2) zīk winas dseidataji labam mehrkim ar konzertehm eedsee-
dajuſchi un
3) waj wina draudſe wezaki wairak upureu nefsuſchi, ſawus dehlus
iſſkohlodami un wairak dehlu us augſtaku iſglihtibas pakahpeenu paſeh-
luſchi, nekā „Nahburga“ neewatee meschaini Ruzawā. Tad redſefim,
zīk tahlu Ruzawneeki Jums pakalā palikuſchi. Es likſchu wiſus
ſawus peeminetus ſkaitlus, prohti tohs ſkohlotus Ruzawneeku dehlu
wahrdus, kā ari to faimneku wahrdus, kas lūlamahs-maschinas pir-
kuſchi un paſchi puſſudmalas buhwejuſchi un apkaluſchi, no pagasta-
waldes apſtivrinabt un redakcijai eefuhtih tiflīhdī, kā „Nahburgs“

* Kohli wezi laudis no wineem laikem stahsta: Nuzawā tad til weenam haimneekam diwi apkalti (ar rehpi apwilkti) riteni bijuschi, un lad schis haimneeks Zahna deenā atbrauzis pee basnūzās, tad ziti bishwejuches, faziadati: „Nau, Barbanschkin diwi apkalti riteni!“ — Basnūza bijusčas 4 dsechnu-grahmatas redjamas. Untohs laikus „Nahburgs“ atpalat pee Nuzawneekem daudzina!

^(*) Apdohmajeet, „Mahburga“ lgs, scheem nepeetika ween ar mahtes-walodu un ar Wahzu un kreemw walodahm, scheem waisabseja ari Frantsch walodā ekfameni nolit. Bit maies tulisch mahtehm waisabseja preelsch dehleem pveebahst, zil rubulischi lehween bij ja-issdoh, liboh tamehi dehli s̄to sawu mehki fahneedja! Un to wijs wijs darijuschi im upnrejuschi bei „Mahburga“ suidischanas! Tad nu zerams, ka ari turpimal Ruzawineki sinahs, bei „Mahburga“ tehwischkas un tuhniaas namahrischanas par fomu behreni illokhloewonu, ta peenahkabs strahdaht.

Ahdiaatajs: Par beeschu fehshamu zc. Par medus-rahu. Par kalku dsehschanu jeb laschofchanu. Kä buhs femlohpim tureht sawus deenehneekus?

Par beeschu fehshamu un zukura-beeschu audsefchanu.

(Beigums.)

Ar ahki tas pataisa waijadfigā weetā semei bedriti, issnem tad no maišina 5 lihds 8 beeschu fehklas graudus, eelek tohs bedritē; bet newis weenu us ohtra, un ar ahki atkal usber semi wirſū. Tahtak eijoht tam ir seme ar kabju javemin beeschu fehklahm klahrt. Pee beeschu stahdīschanas ihpaschi ja-eewehero diwileetas, prohti: newaijag ar fehklu apeetees par dauds taupigi un newaijag tahs apbehrt ar par dauds beesu kahrtu semes. Ihstaits dſitums ir $\frac{3}{4}$ lihds 1 zelli. Daschi mehds beeschu fehklas, pirms tahs stahda, eemehrkt, lai ahtraki dihgtu, bet tas naw wis wiſai teizami. Kad seme ir faufa, tad mehrzeta fehbla gan ahtraki usdihgst, bet faufuma dehk ne-augtahlaik, sawihst un nokalst, pirms no semes islihdusi. Pee stahdīschanas waijag tik seme peemiht jeb peespeest pee fehklas klahrt, lai seme wiſai ahtri ne-iskalst, un ar to ir deewšgan. — Tahtaka zukura beeschu aplohpſchana ir, tiklihds kā beetes ir usnahkuſchas. Kas gaida lihds beetes ir apnemtas ar nesahli, un tad tik dohmā tahs apkafihrt, tas skahdē ſew un fawam labumam. Beetes newaijag wis ween tapehz apkafihrt, lai tahs ne-apaugtu ar nesahli, bet zaur apkafischanu ari waijag semi padariht irdenu. Jo wairak tohp beetes ap-

kaſitas, jo tahs isdohd ari labakus auglus. Pirmo reis ir ja-apkafa it felli, lai nesahle tohp no semes iſkaſita ahrā un ſakalstu. Newaijag ari kaſiht loti tuwu klahrt pee beeschu ſlahdineem, jo tad tohs war apbehrt ar ſemi un tas ir ſlahdigſ beeschu augſchanai. Pirmo reis waretu beetes ari apkafihrt ar maſchinu, bet ſinams, kā labaki ir ar rohkahm, jo ar maſchinu war augus apſkahdeht. Maſchina neſpehs pee ſchi darba nekad to iſdariht, ko zilweku rohkas. Bet ja buhtu zilweku truhkums, tad gan maſchina warehs to dariht un maſchinai waijadſehs iſpildiht zilweku ſpehla truhkumu, lai beetehm nebuhtu jaſalek bes apkafischanas. Beetes newaijag nekad apkafihrt, kad ſeme ir flapja, bet tik weenigi, kad ta ir faufa. Vehz pirmahs apkafischanas waijag pahrejohs beeschu ſtahdinus iſwilkt. Stahdini ir tad falma reſnumā, un tas ir preefsch iſpluhkſchanas tas ihstaits laiks. Kad ſcho darbu dara wehlak, tad naw ihsti derigi, jo tad ir beeschu ſaknes reſnas un lihds ar teem ſtahdineem ko pluhz ahrā, apſkahde ari atlikofchos. Wiſlabaki war ſcho darbu iſdariht behrni, tik jaluhko us tam, kā iſwilkschanu ne-iſdara ar weenu paſchu rohku, bet atlikofcho ſtahdu waijag ar ohtru rohku peespeest, lai nezelahs lihds. Vehz iſwilkschanas waijag ſtahdinus no jauna apkafihrt, un tad ſinams ar rohkahm, lai teem war ſemi peerauſt klahrt. Tad ari waijag apkafischanas darbu iſdariht dſitaki, lai ſeme taptu wiſzaur irdena. Šcho apkafischanu war ari iſdariht ſtahdineem dauds tuwaki, neka pirmo reis; tapat ari waijag nesahli, kas bee-

ſchu ſtahdineem aug par daudſ tuwu flaht, ar rohkahm iſraweht. Pehz 14 deenahm ja-ap-kaſa trefcho reis un ſhai reiſa to war dariht ar maſchinu un pehz tik pat ilga laika atkal zeturto un pehdigo reis; bet atkal ar rohkahm un labi dſiti. Apkaſiſchanas darbs nu ir beigts, neſahle iſnihzinata un beefchu lapas jau ari ir ſemi apklaſhjuſhas. Daudſreis nu daschā weetā wehl peekto reis beeſes apmet ar ſemi, lai galwas jeb wirſgali neſtahw no ſemes ahrā un zukura fabrikahm nenoteek tik daudſ ſlahdes, jo tahs das, kaſ no ſemes ſtahw ahrā, naw derigas. Scho darbu dara ari tapehz, lai beeſes ahtraki eenahkahs. Tahda apmeſchana ir iſdarama pee fauſa laika, un fargā beeſes no ſala.

Par medus-rafu.

Par medus-rafu noſauzam faldo, lipigo un ſtaidro mitrumu, lahdu daschlahrt atrohd pee kohkeem us lapahm. Bitada par ſcho medus-rafu ir medus-rafu us labibu, kura zelahs iſ labibas tehwu (Mutterkorn) pœpehm jeb fehni-tehm. Medus-rafu pee kohkeem us lapahm zelahs no kohla ſlimibas un iſkwaiko iſ paſchahm lapahm. Tapat ari zelahs medus-rafu no lapu utihm. Lihds ſchim bij daschi tanis dohmās, ka katra medus-rafu zelahs no lapu utihm, jo tahs daudſlahrt kohkeem lapas ar medus-ſulu apſprizé. Pee tuwakas iſmekleſchanas beidscht ir atraſta medus-rafu ari us tahdeem kohkeem, pee kureem lapu-utis nebij atrohdamas un kaſ ſtahweja labi tahtu no ziteem kohkeem nohſt. Ihſta medus-ſula jeb rafa atrohdahs — ka tas gan katra buhs jau ſinams — kohlu ſeedös; ne-ihiſta medus-rafu pahrklahj turprektim tik lapas, jeb lapu wirſpuſi. No kam ſchiſ medus jeb medus-rafu zelahs, naw wehl ihſti ſinams, bet tomeht tas ir eevehrohts, ka winu uſeet tik pee karſta, fauſa laika un ihpafchi pee tahdeem kohkeem, kaſ ſtahw ſtiprā ſaulgoħſi un tohp no fauſes pahrleezigi ſakarſeti. Tas wehl naw manihts, ka ſchi medus-rafu kohlam ihpafchi ſlahdetu, bet ſlahdiga ta tohp zaur

tam, ka winas ſalduma dehſ, kohlam uſmetahs lapu-utis un ziti kustoni. — Medus-rafu us ruſseem ir pawifam zitada, ka medus-rafu us kohkeem, jo ta zelahs no ſawadahm pœpehm, kuras iſaudſe ruſsu tehwus jeb leelohs, melnohs graudus. Schihs dohmas ir itin pareiſas, jo, kad us ruſseem ir daudſ medus-rafas, tad ir ari pee ruſseem daudſ melno graudu. Kad medus-rafu no ruſseem apluhko ar wairoſchanas glahſi, tad war eeraudiſt neſkaitamu pulku, maſu, ohlahm lihdsigu peepiſchu, un kad tahs noleek filtā, mitrā weetā, jau pehz kahdahm 12 ſtundahm parahdahs dihglifchi, iſ kureem iſaug ruſsu tehwu pœpes. Katriſ medus-rafas pileens pee ruſseem fatur fewi neſkaitamu daudſumu tahtu dihglifchu. Kad mineta medus-rafu uſnahk leelā pulkā, war fa-ohſt it ſawadu ſmaku, un tapehz, ka pee ſtipri miglaina gaifa medus-rafu arween eerohdahs leelā daudſumā; ir zehluſchahs dohmas, ka medus-rafu un ruſsu tehwu zelahs no fmirdoſhas miglas. Bet medus-rafu un ruſsu tehwu pœpes jau ir bijuſhas preeſch miglas, un zaur miglu jeb mitro gaiſu tahs ir tik wairojuſchahs. Medus-rafu jeb pœpes dihgli parahdahs daudſreis tahdā wairumā, ka labibas wahrpas ir no tahs daschlahrt ka ar lihmi apklahtaſ un pat pee ſalmeem jeb ſteebreem karahjahs wehl daschi pileeni. Daudſreis ari gadahs, ka uſeet medus-rafu tik us labibas akoh-teeem un lapahm, ta graudeem it neka neſkahdē. Schahdās reiſas medus-rafu naw zehluſees no tahs paſchahs wahrpas, bet wehſch to ir uſ-puhtis no zitas. Schi medus-rafu naw wiſweenigi atrohdama us ruſseem, bet ari, lai gan retaki, us puheem, meescheem un daschu zitu sahli. Medus-ſulas faknes ir weegli atrohdamas, waijag tik apluhkoht wahru uſ kuras ſchi ſula parahdahs. Graudu magini ir pee tahtas wahrpas falipuſchi kohpā. Kad tohs atplehſch walam, tad atrohd, ka grauds ir palizis pawifam zitahds un ir netihri balts, mihiſtis un lipigs. Grauds paleek arween lee-laks un pehz 6 deenahm kaſ paleek filgans, un pehdigi zeets tapiſ, pahrwehrſchahs par ta faulto „ruſsu tehwu“. Peepe, kaſ graudu

tahdā wihsē pahrwehrsch, ir jau fen preefsch medus-fulas parahdischanahs manama. Kad apluhko wahrpū seedu laikā, war useet seedus, kuru gali isskatahs, it kā buhtu ella mehrzeti. Kad grauds fahk augt, ella fazeetejahs pee grauda, ir eefahkumā eesarkana, tad eesila un isaudsē galā rudsū tehwus. Rudsū tehwi naw tahdā wihsē wairak nekas, kā schihs fawadas peepes seemas mahjoklis. Rudsū tehwi birst lohti ahtri no wahrpahm ahra un paleek waj nu semē gutoht lihds pawasarai jeb ari peejauzahs pee iskultas labibas. Kad rudenī ir isdewigs laiks, tad peepes fahk jau tuhdat augt un eet wairumā. Rudsū tehwus newar isnihzinaht us nekahdu zitu wihsi, kā weenigi zaur tam, kad winus islaifa. Darbs ari pilnigi zaur tam atlhdzinahs, jo schohs leelohs melnohs graudus nem preefsch sahlehm un tohs war apteekos deewsgan dahrgi pahrdoht. Wehl naw pilnigi peerahdihts, waj medus-rafa us sahli ir pilnigi weenada ar medus-rafu us labibu un waj no sahles ta peemetahs labibai jeb nē. Tomehr gandrihs war tā dohmaht, jo abas, un ihpaschi medus-rafa us leelako sahli lihdsinahs medus-rafai us labibu. Ka schi labibas slimiba pahreet no sahles us labibu, war wehroht no tam, ka gax lauka malahm atrohd arween wairak leelohs, melnohs graudus, nekā lauka widū. Beidsoht wehl buhtu peeminams, ka schi labibas fehrga nezelahs ne no semes, ne ari no fehklas eestrah-dashanas, kā tas noteek pee zitahm labibas slimibahm, jo to war redseht no tam, ka ta peemetahs sahlei, kas no labibas tihrumeeem stahw pawifam atstatu.

Par kalku duschchanu jeb laschoschanu.

Pee ehku un muhru nopuschanas war nemtik labi laschotus kalkus. — Lai kalku laschoschanu waretu jo pilnigi un pareisi isdarikt, ir ismehginahs dauds un daschadi. Ta nepatikamā leeta pee kalku laschoschanas ir ta, ka

pilniga laschoschanu welkahs lohti ilgi. Kakhds wihs, kas ar kalku laschoschanu daudskahrtigi nodarbojees, dohd schai sunā schahdu padohmu:

Pee kalku laschoschanu waijag likt latru reis tahdu strahdneeku, kam schis darbs jau ir pasibstams un kas darbu isdara pehz nolisita un waijadsga mehra un ne pawirshus, un kas fargā kalkus no wifeem netihrumeeem. Pee laschoschanas waijag buht ihpaschi eetaisei, waijag ari preefsch tam nemt tihrus traikus, un tihru uhdeni.

Bes tam jaluhko us tam, ka nepehrk nepq-reisti dedsinatus kalkus. Kalki warbuht trejadi: „pareisi“ dedsinati, kas pee laschoschanas fadruhp it smalki, kā pulweris; „pus“ dedsinati, kur atleek wehl leeli gabali, kas naw pareisi deguschi un „par dauds“ dedsinati, pee kam kalku akmeni jeb pleeni ir kā ar stiklu ap-wilkti.

Lai pusdedsinatus un par dauds dedsinatus kalku akmenus waretu ofschkirt no pareisi dedsinateem, waijag kalkus laschoschanas weetā plahni islaist jeb isbehrt un tad aplaistiht ar uhdeni. Labakais ir, kad schi dara ar gihs-kannu, kam sprize ir ussikta. Nu atlaifa nedrigohs gabalus nohst un kalkus aplaista til ilgi, bet arween pamasam ar uhdeni, lihds kalki ir pawifam fadrupuschi.

Tad kalki ar dselsi tohp pareisi isjaukti, lai war pahrleezinatees, waj ir isdsifuschi, un tad fabehrti bedrē, kur teem japaleek kahdas 14 deenas, lai tee gabalini, kas rahmaki dseest, dabuhtu pareisi isdsist; pehz 14 deenahm tohs war nemt un bruhkeht.

Pee laschoschanas jaluhko ari us tam, ka nepeeleij par dauds ne ari par mas uhdena. Tas labakais ir, kad us 1 dalu kalku nem 2 dalas uhdena un uhdeni neleij klahf us reis, bet pamasam. Kalkus un uhdeni waijag pareisi ismehroht traikā.

Labakais uhdenis preefsch kalku laschoschanas un sagatawofchanas ir leetus- un fneega uhdenis, jo tam ir klahf mas ohglu-skahbes u. t. j. pr. Awota- un akas-uhdenis ir par zeetu

un fatur fewi dauds ohglu-flahbes. Kad Lee-tus uhdena truhkst, war ari nemt awota uhdeni; bet to waijag papreelfch pataifht mihkstu zaur tam, ka eelfch ta islaufé ehdoschus kalkus (Aezkalf) un lanj uhdenim tik ilgi stahweht, lihds chodoshee kalki ir nogulejuschees pee dibena. Kad waijag uhdeni zaute krahnu is traufa nolaist un tad nemt preefch kalku laschoschanas. Tahds uhdenis ir lohti derigs preefch laschoschanas.

Kà buhs semkohpim tureht sawus deeneftneekus?

Weens no wißgruhtakajeem semkohpibas un semkohpja usdewumeem ir apeeschanahs ar fa-weem deeneftneekem, jo tam ir darifchanas ar zilweeem, kurus walda fawa pascha prahts un gribeschana un ar kureem tam jadishwo, waj grib, waj negrib. „Muhfu laudis strahdà preefch mums“, tà kahds fapratisg semkohpis faka, un par winu puhslineem mehs teem mak-fajam algu. Kur ar strahdaschanu un algas makfachanu newar weenotees, jeb kur schihs abas leetas heidsahs, tur stahw ar semkohpjeem un semkohpibu gluschi slikti. Bet semkohpja weenigais usdewums now weenigi darba doh-schana un algas makfachana; tam ir pret fa-weem laudihm wehl dauds leelaks un gruhtaks usdewums. Semkohpim waijag ari gahdaht par sawu lauschu un deeneftneeku labflahschanohs. Un tas lohti swarigs darbs, kuru ne-waijag nekad aismirst jeb nolaist.

Ihpafchi us trim leetahm waijag greest semkohpim sawu wehribu un jo zeefchi luhkoht, ka tas to pareisi isdara. Tam waijag eet faweeem laudihm ar labu preefchishmi pa preefchhu, buht faimneezibas darifchanas wifur klahnt un buht pee katra darba tam pirmajam. Tahtak tam waijag us tam luhkoht, ka gahjeji no wina katra gadu ne-atschaj, bet paleekzik ilgi tas ween eespehjams, wina deenefta, un ja tas to-mehr to nespeltu un deeneftneeki atstahtu, tad

lai semkohpis wißpirms waizà fewi paschu, waj now pee tam wainigs, ka tas tà noteek. Treschlahrt faimneekam par to jagahdà, ka pee faimneezibas weschanas walda wifas leetas weenprahtiba. Ari faimneezei ir jagahda par to, ka ar apdohmu un ismanu kerabs pee darba. Winai ir jamahza un jaradina jaunahs meitas us tam, ka tahs reis, kad paschahm buhs warbuht jawalda fawa faimneeziba, isdara sawu darba dalu pareisi un fapratigi. Kur semkohpis eet faweeem laudihm ar labu preefchishmi pa preefchhu, kur gahjeji katra gadu nemahnahs; bet paleek ilgi weenâ weetâ, un kur faimneezibâ walda meera un weenprahtibas gars, tur semkohpiba ir usplauku un spehrusi labu foehli us preefchhu, un tur dschwo darba deweis ar darba nehmeju kà peenahkahs.

Bet wehl ir japeemin diwi leetas, ko semkohpjeem un ihpaschi faimneekem, waijadsetu labi, jo labi eewehroht. Pirmahrt semkohpim nebuhs aismirst, ka winam buhs sawus deeneftneekus pareisi audsinaht; un tomehr dasch grib, lai behrni, kà tikai waredami, atswabianahs no fkhlas un paleek mahjâs. Ohtrahrt newar labi faprast, kapehz ari pee mums, kà tas zitâs semes mehds notift, ne-eewed tà faul-tohs „akorda darbus“ (kur darba deweis nodhd darba nehmejeem finamu darba gabalu par finamu mafsu). Gandrihs war drohschi zereht, ka zaure „akorda darbeem“ strahdneeku buhschana valiktu labaka un aplustu daschas fuhsibas, kas dsirdamas no strahdneeku pußes. Ir labi un teizami, kad darba deweis wifu wifadi eewehro strahdneeku waijadstabas un apdohmà, kahds ir wina usdewums pret strahdneekem. Kad wifu to, ko nu pat minejahm, fanemam ihfakos wahrdös, tad waram fazibt: „Mehs waram un mums waijag dauds no fa-weem gahjejeem prahft, bet mums ari waijag dauds, lohti dauds wineem doht!“ —

4. (16.) Augustā 1882.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Wehl kahds wahrdes par skohlotaju lohni.

Neweens laikrasts skohlotaju lohnes labā nawtik dauds rakstijis, kā „Latweefchu Awises“ zaur tam „Latweefchu Awises“ peerahda, ka winahm ruhp tautas-skohlotaju un tā tad ari paschastautas labflahfchanahs. Tamdehēl zeru, ka „Latweefchu Awises“ ari man atkaus kahdu wahrdu runaht schai lectā.

Pee teeri cestahdijumeem, kas wisu wairak kalpo tautas un walsts labflahfchanai, japeeskaita — basniza un skohla. Basniza un skohla isglihito zilwokus pee sirds un prahda un war labakustureht meeru sadfihwē un walsti, nekā dischgabali un saldati. Tāpehz jaagrefch leela wehriba us basnizu un skohlu. Bet basniza un skohla tikai tad ispildihs pilnigi, wisu to, kas winahm ja-ispilda, kad teem wiham, kas strahda basnizā un skohlā, naw jakaujohs ar behdahm deht deenishchahs māisites. Tāhdas behdas ir kā pinellis, kas sapin kahjas pat wisu kreetnakajam wiham, jo kad newar mahju apgahdah, un behrninus audsinaht, kā peenahkahs, tad gars drihs ween nogurst un sirdij naw ta preeka, kas ir waijadfigs, lai darbs nestu labus, jo labus auglus.

Sihmejotees us basnizu ir jaleezina, ka wispahrigi wifās kristigās semēs jau no feneem laikeem kristīgai basnizai ir pēeschīrtas fawas ihpaschas mantas un teesibas, lai basniza laizigahs pahrtīshanas sinā stahwetu pati us fawahm kahjam un lai teem, kas pee winas kalpo, buhtu fawas māises gabalinh un newaijadsetu luhgtees schehlastibas pee zita durwiham. — Kad Widseme un pehzak Kursemē pehz ihpaschas nolihgschanas tika faweenotas ar Kreewu walsti, tad ew. lutr. basniza Widseme un Kursemē ar fawahm apgalwotahm mantahm un teesibahm nodewahs Kreewijas wareno Baldineeku fargashanā un aistahweschanā, lai pee fawas mantas nekahdā wihsē un ne no weena netiktu aplaupita.

Sihmejotees us tautas-skohlahm ir jaleezina, ka winahm tikai retā kahdā weetā ir fawa ihpascha manta un tamdehēl — tā fakoh — tautas-skohlas ne-ehd paschas fawu maissi, bet dabuhn fawu pahrtīshanan pa dālai no pagasteem (walstihm) pehz nolihgschanas, pa

dālai ari no labfirdigeem muischneekeem, kas tura pret tautas-skohlahm un tautas isglihiti labu prahdu. Un schai sinā tikpat Kursemē, kā ari Widseme muischneezi ir gohdam un ar pateizibu japeemin, jo ir nefuschi tautas-skohlahm deewsgan leelus upureus un warbuht nestu wehl leelakus, kad no sinamahs pusēs ar apdohmu netiktu raktas grāwas starp leelgruntneekeem un masgruntneekeem labak fakoh — starp Wahzeem un Latweefsheem. Bet lai nu ari, kā war zereht, tāhs grāwas peelihdīsīfes ar laiku paschās no fewis, jo grāwu-razejeem lahptinas jau fahk dilt, tomehr ari zaur tam tautas-skohlas pahrtīshana wehl nebuhs apgalwota, jo ko kahds no laba prahda dohd, to winsch ari iklatrū brihdi war atraut. Tāhda peepalihdsība, lai ari par to ir japeizahs, tādschu naw us pastahweschanu. Un labaki ta leeta nebuht naw, kad eewehrojam, kā daschi pagasti isturahs pret fawahm skohlahm un fawu skohlotaju lohnes sinā. Metrukst sinams tāhdu pagastu, kas fawas skohlas kreetni apkohpj un skohlotajeem dohd tāhdu lohni, kā wār pilnigi un labi pahrtīkt. Bet ir ari laba dala tāhdu pagastu, kas skohlotaju weetas leek us masak-fohlīshānu jeb peenem tāhdu skohlotaju, kas prasa wišmasako lohni, weena alga, kahdas winam parahdīshanas. Un daschu reisi pat jaunekli ar it labahm parahdīshchanahm peenem skohlotaju weetas tik parfmeekla lohni lai waretu „pa h r z e e s t“ kāra-deenesta gadus. Kad kāra-deenesta gadi pahrlaisti, tad atstahs plahno skohlotaju amatu, us ko prahds ari nebuht nenesahs un tamdehēl ari mas ko pastrahdahs pee behrnu pulsina, un meklehs zitu, labaku maissi. — Dasch jauneklis tāhdā wihsē usluhko skohlas-namu parweetu, kur eemuhl-eekshā, islohzidamees no Kaisara deenesta. Jau daudseis ir us to norahdihts, un tas teescham buhtu skohlahm un wifai tautai par labu, kad skohlotaju amats neweenu ne-atfawabinatu no kāra-deenesta un kad par skohlotajeem zeltu tikai tāhdus, kas jau nodeenejuschi fawu kāra-deenesta laiku, jeb kam pa-wifam nenahkahs deeneht. Wifadi newaijadsetu us-tizeht skohlotaju amatu jaunekleem, kas wehl naw fasneeguschi diwdesmit ohtru gadu. Daudskahrtigs labums no tam zeltohs muhsu skohlas buhshchanai.

Pirmfahrt mums nebuhtu 18 un 19 gadus wezu skohlotaju, kas tadchu preefsch tahda fvariga amata buhs dtufku par jaunem.

Ohtfahrt bailige jaunekli, kas schauschanu newar labi panest, nenospesstu skohlotaju lohnes, ta ka prezjees skohlotajs nebuht newar pahrtikt. Un ja skohlas-walde un ihpaschi schim brihscham tik breefmihi peltsee mahzitaji wezohs kreetnohs skohlotajus ne-aissstahwetu, tad dascham skohlotajam, kas labu laiku ustizigi skohlâ strahdajis, ar seewu un behrneem buhtu ja-atstahj weetina, lai kahds nepee-breedis jauneklis, kam netihk deeneht Keisaram, tur waretu nodeeneht sawus saldata gadus — warbuht par welti. Senak, klauschu laikos, muishas un pagasti wareja atswabinaht no kara-deenesta finamu skaitu jaunu puischu, ka wagarus, rihskurus, buhmeisterus, muhrneekus u. t. j. pr. Wissi tee deeneja un ispildija sawus amatus — gandrihs par welti, newaijadseja nemt sohbenu rohkâs. Tamlidhsigi tagad eet ar dascheem skohlotajeemi. Skohlotajeem peenahkahs, bes tahm mahzibahm, kas rohnahs stundu rahditaja, stahdiht behrnu firdis — patriotismu jeb mihestibu us tehwu semi un Augsto Waldibu. Ka tad nu ir ar patriotismu pee Latweescheem? Par to nu gan naw ko schaubitees, ka Latweeschi sawu tehwu semi un sawu Augsto Waldineeku mihle skaidrä un ustizigâ mihestibâ. Bet nebuhs aismirst, ka pee pilniga patriotisma peeder ari tas, ka ikkatris, kam ween eespehjams, preezigi un ar labu prahru eestahjahs kara-deenesta. To mehs par peemehru redsam Wahzsemê. Kad tur kahds jauneklis, kaut kahda eemeesta deht, naw peemets kara-deenesta, tad tam ir kauns, ziteem rahditees, jo winu ne-usluhko par pilnu; ihpaschi no seltenitehm tahdam ir dauds jazeesch. Un ja kahds pats ir islohzijees no Keisara deenesta, tad us tahda baulula neweens nefkatahs — ne ar pakausi. Pat tehwam tahds dehls reeb, un dascha bruhte tahdam bruhtganam ir atteikusi — Tahda mihestiba us tehwu semi un kara-deenesta zekahs pa leelakai dalai no tam, ka skohlotajs skohlas behrneem jau no masahm deenahm stahsta ar dedsi-geem wahrdeem no wihereem, kas ka waroni ir aissstah-wejuschti afnainâ kaujâ tehwiju un Waldineeku. To dsirdoht, behrnam fids zilajahs; ari winsch reis labprahrt palisku par tahdu waroni. Deenesta gadu fasneedsis, jauneklis preezigi eestahjahs sawu kara-beedru rindâ, pawadihks no miheem peederigem, kas lepni noskatahs us jauno tehwu semes aissstahwu. Tahdi kara-pulki mehds buht nepahrspahjami. —

Ka nu schini finâ iraid pee mums? „Labdarishanas beedribâs,” „sakumâs” us „weesigeem wakoreem” atfan Kreemu-tautas dseesma, un Kurseme un Widseme nodim — un ta ir par reisi — no „urâ-fauzeeneem” muhsu Schehligam Kungam un Keisaram, Kas to ari teesham ir pelnijis, tehwischkigi gahdadams par mums Latweescheem. Bet kad Dezembera mehnesis ir atnahzis, un jaunekteem ir ja-eet Keisara deenesta, tad kleegschana un brehfschana, raudafschana un waimanafschana nebuht negrib beigtees. Un kad kahdam zaur adopteeresch-nu, waj ari zitadi ir isdeweess islohzitees, jeb winsch slimibas deht ir atrasts par nederigu preefsch kara-deenesta, tad winsch deedams dohdahs us mahjahm un tohp fanemts ar tahdu preeku, it fa buhtu pahrnahzis is zitas pasaules. Tas nedaritu pareisi, kas fazitu, ka skohlotaji wispaehrige pee tam wainigi, jo skohlotajs —zik jau svedami — teesham strahdâ pretim schai nekreetnai istureschanai pret kara-deenesta, — bet tas tadchu buhs jaleezina, ka tee skohlotaji, kas par smella lohni nodeen skohlas-namâ sawus „saldata gadus,” mas ko buhs warejuschti mohdi-naht jaunekli firdis duhschibu un kreetnibu preefsch Augsta Keisara deenesta; jo kad pascham naw nela, tad ari zitam newar nela doht, un aks aklam newar rahdiht zela. Pawifam zitada buhti ta leeta, kad skohlotajs pats kahdu gadinu buhtu nehfajis „Keisara swahrkus“. Tehws un mahte ar zitadahm azihm flatitohs us kara-deenesta, un dehls ar preezigu prahru un drohschu firdi eestahtohs kara-deenesta, gataws aissstahweht tehwiju, lihds pehdigai osins lahsitei. — Patriotismam japarahdahs darbôs, bet newis wahrdôs!

(Turpmak beigums.)

Saplihschais sahbaks.

(2. turpinajums.)

Nedelas pehz nedekahm un mehneschi pehz mehnescheem bij pagahjufchi. Te Deews fuhtija glah-beja engeli, kas atnefa weselibu slimajam tehwam, kas juta ka atkal jauni dshiwibas spegli rohnahs nogurushos lohzelklos.

„Friz”, ta tehwes fazija, „nu mums waijag pawairoht sawus spehkus, lai waretum druzin eedsfhwotees. Es atkal nosehdishos stellâs un Tew, ta jaunam un spehzigam sehnam, waijag no-austohs audelus pahndoht, muhsu semes eemichtneekem. Labu un glihtu darbu koudihm peewest, kas buhs mans lepnumis, un tad Tew pateesi ari netruhks pirzeju!”

Un tà tas ari notika. Behz kahdahm nedekahm Frizis ar peebahstu sohmu mugurâ gahja va zeemu zeemeem, pilsehtu pilsehtahm, un namôs pahrdewa audeklus. Frizis ar sawu laipnigo, peemihligo un gohdprahktigo dabu peewilka wifur pirzejus, un wina familijai sahka dsthwes buhfhana itin drihs pahrlabotess.

Reis gadijahs, ka Frizis ar tukfchu sohmu, bet ar pilnu maku steidsahs pahreet mahjâs. Bij leetaina, un neauka ruden deena. Winsch bij mas juhdschu no mahjahm, un lai gan naaks taisijahs drihs winam usbrukt, tadchu winsch turejahs pee fawa zectâ apnehmuma, wehl to deen' notapt pee fa- weem mihleem wezakeem. Beepeschi winsch par leelu ihgnamu eraudsija, ka pee kreisâ sahbaka, kreisajâ puže wirsahla bij atiruži no sohles. Slikta, dub- kainâ zelâ waina nahza arweenu leelaka, un pehz ihfa laizina kreifejâ bij pawifam faslapusi. No flapjahm kahjahm, to Frizis jau ſenak bij eewe- rojis, winam daudsreis slimiba bij peemetufes, jo winsch nepeedereja pee it weseligeem un spehzigem zilweem. Tamdeht winsch apneh...ahs, naakti pah- guleht tuvalajâ pilsehtâ, kahdâ weesnizâ. Pilsehta bij drihs fapnegrta un lai faplihsfuscho sahbaku wa- retu drihs nodabuht no kahjas, Frizis isredsejahs pîrmo labako weesnizu, preefsch-pilsehtâ. Tuk-ko weefu istabâ bij eenahzis un faplihsfuscho sahbaku nowilzis, lai to pefuhitit kurneekam, te winsch blakus-istabâ, kas kâ likahs bij eetaifita augstas kahr- tas weesem, eraudsija dahrgas klaweeres, kâ torei- reti redsetu leetu weesnizâ. Frizim, klaweeres us- luhkojoh, eegribejahs us tahm spehleht un winsch eegahja minetâ blakus-istabâ, kurâ nebij neweena zilweka.

Drihs peenahza weesnizas ihpaschrecks. Frizis luhdsâ winam lai dohd wakarinas un pee tam isteiza sawu preeku par klaweerehm.

„Ir gan teefcham krafschnas klaweeres!“ tà nama kungs atbildeja, us sawahm klaweerehm lepns buhdams. „Schis musikas-rihks ir ihstens Wihne- tis, un man maksa 300 rublu skaidrâ naudâ. Kla- weeres ir taifitas no flamenâ Ignazija Stein, Wih- nes pilsehtâ. Klaweeru skanas lihdsinahs engelu balsfim! Noschelou, ka mana wezakâ meita Emma naaw mahjâs. Ta proht apeetees ar klaweerehm.“

Frizis atbildeja, ka ari winsch druzjin proht klawee- res spehleht, un ka tas winam buhtu par leelu preeku, kad nama kungs winam laipni attautu druzku paspehleht.

„Babi, spehlejet“ bij nama funga atbilde, un pee tam winsch jau pazehla klaweerehm wahku. „Ba- nemat krehslu un nofeshtateeš!“

Ar pukstoschu firdi Frizis nofeshdahs pee klawee- rehm. Gefahlumâ winsch pefita kahdus akordus, bet drihs ween winsch bij aifgrahbtis un mas minu- têš no musikas gara pahremets, winsch lidinajahs augsti jo augsti musikas skanu walstî, wisu ap fewi aismirsdams. Behdig i winsch eefahla spehledams dseedaht weenu no sawahm wišmihlakahm dseesmahm, kas toreiš bij un tagad wehl ir lohti flaweta: „Je- sus nahwe,“ no Graun'a. Kâ basuna skana no- skaneja wina jauka bals, tà ka nama tehws, tahdu musiku un dseedaſchanu dseidams, bij aifgrahbtis prahktâ un firdi.

Tuk-ko Frizis bij beidsis spehleht, te kahds fu- lainis gresnâs, spohschâs drehbes tehrpees, eenahk un fawas leelmahtes wahrdaa pee nama-tehwa apwai- zajahs druzjin neweiklâ Wahzu walodâ, kas tas par kreetnu dseedataju esoh, kas patlaban nodseedajis weenu no zeenijamas grehfenes wišmihlakahm dsees- mahm.

„Draugs, to es pats nesinu,“ weesnizas ihpasch- neeks fazija, „bet tuhlit to issinaſim. Esnu pats siakahrigs.“ Tad winsch greesahs pee Frizcha, un luhsda, lai winam pafaka sawu wahrdi, kâ lai winsch waretu doht bildi zeenijamai grehfenei Dr- finskai, kas preefsch weenas stundas schini weesnizâ nonahkuži un augfchas tahschâ eenehmuži waitakas istabas.

„Mans wahrds ir Frizis Mülners“ tà jauneklis atbildeja druzjin, kâ satruhzees?

„Is kurenës?“

— „Is tuvakas pilsehtas“

„Kahds amats? ja drihkstu luhgt?“ weesnizas ihpaschneeks jautaja tahtak.

— „Wehwer sellis,“ Frizis atbildeja.

„Wehwer sellis! nama kungs issauzahs brihne- damees!“ Wehwer sellis! Nu, lai to faproht, kas war! Tas pafaulê wehl nekad naw dseidet! Weh- wer sellis un tahds musikis un tahda dseedaſchanâ! Kaut mana Emma drihs schè buhtu!“

Bet tamehr pahrtsteigtais weesnizas ihpaschneeks nebeidsa brihnetees, tamehr grehfenes fulainis bij aifsteidees prohjam, lai grehfenei dohtu atbildi.

Patlaban Frizis bij pee klaweerehm atkal nofesh- dees, lai pehz aifgrahbtâ nama funga karstî issazi- tahs wehlefchanahs wehl usspehletu kahdus musikas

gabalus, kad grehfenes fulainis ohtreis eenahza, Frizi ee-aizinaht pee wakarinahm grehfenes istabā.

Frizis, pazehlahs no krehsla un apdohmajees fazija pateikdamees, ka newarohr peenemt ee-aizinafchanu; tamdeht ka winam naw tahaap gehrba, ka eedrohshinatohs ee-eet pee zeenijamahs grehfenes. Lai tamdeht zeenita leelmahte to nenen par launu.

Tadshu fulainis drihs atpakt eradahs un fazija, ka winam efoht dohta wiessingrakā pawehle, Frizi Mülneri wiſadā wihsē libds atwest pee grehfenes. „Mahkſla neskatahs us apgehrbu,” ta zeenijamā grehfenes efoht fazijusi.

Frizis ispuzeja ſawas drehbes jik ſpehdams, un weefnizas ihpachneeks apgahdaja ſahbakus un tad Frizis ar puſtoſchu firdi gahja libds fulainim, grehfenes istabā.

Sulainis atrahwa durwīs un Frizi eelaida eekſchā. Fritſcha preeſchā ſtahweja labi pagara dahma, tehrufeſs dahrgās, melnās ſamtā drehbēs. Laipniba ſpihdeja iſ winas azihm. Frizis gribuja aibildinatees; bet dahma pate eekrita runā:

„Jau labi, jau labi! Ta tad Tu eſi tas kreetnais dſeedatajs, kas preeſch mas minutehm tik dſiki aifgrahba manu firdi? Es ſtahweju ſchē pee atwehrtā lohga, un ta neweena ſkana, un neweens wahrdi ne-aifgahja gar manahm aufihm. Un, ka dſirſchu, Tu falpo tik prastam amatam? Ka Tu eſi dabujis tahdu ſlawenu iſweizibu un weiflibu muſikā?“

Ta ka druzjin aiffmakſchā balsi Frizis ihſōs wahrdōs iſſtaſtija grehfenei Driftſkai ſawu dſihwesgahjumu. Grehfenet, aiflufinata, waizaja tahtak, un drihs eepafinahs ar Fritſcha jauno muhſchinu. Tad noſehdahs pee galda. Grehfenet, ka lohti ſmallki iſglihota dahma, kas bij labi eepafinuſees ar torcisejahm ſinibahm, bet kas ihpachhi bij lohti leela muſikas mihtotaja, drihs pahrleezinajahs, ka Frizis bij ſmallki iſglihotohts jaunellis. Winas ſieds par Fritſcha dſihwes-gaitu eefila ar latru azumirkli wairak, un kad wiſch vehdigi bij pawifam atklahjis ſawu firdi, un ka wiſch lohti noschelio, ka ja-atmet ſinibas un ihpachhi muſika, bet tadſhu wiſch ar weenu zeroht tahtak mahzitees, tillihds wezaku rohziſbas pahrlaboſees, pee kam wiſch ar Deewa palihgu griboht nepekuſdams peepalihdſeht ar wiſeem ſpehkeem: — tad grehfenes laipnigahs azis pildijahs ar afrahm un wina firdi aiflufinata fazija ta:

„Mihlais Mülner, Taws un Tawu wezakit fuhras liktens man eet pee ſirds; bet jo wairak man

firds ſahp, ka es noredsu, ka tahaſahm muſikas dahwanahm, kahdas Tew iraid, japanirſt ſem truhku-ma flohga. Es Tevi nemſchu pee fewis. Preeſch gandrihs trihs mehneſcheem, ta laba ſirdigā grehfenet tahtak fazija, raudadama un ſawu waigu apkah-dama ar baltu, ſmallku nehſdogu, „preeſch gandrihs trihs mehneſcheem noguldinaja dſestrā tumſchā ſemē ſlehpī manu weenigu dehlu, kas bij ſpehzigs un apdahwinahlo jaunellis, us to liku ſawas zeribas, par ko prezijohs un lepojohs. Mans laulahs draugē jau preeſch wairak gadeem mira ſlawenā warona nahwē us kara-lauka, un tagad paſaulē ſtahwu paſifam ka weentule. Neweena rohka no manahm aſin ihm man mirſtoht ne-aifſpeedihs azis. Neweens pateižigs behrns, neweens jauni uſſeedohſch behrnu-behrns pee mana kapa neraudahs pateižibas un kluſas noschelofchanas afaras. Neweena behrnam, un neweena zeribas pilnam behrnu-behrnam newaru doht labu preeſchſhimi un labas mahzibas. Af, tas ir fuhrs, gruhts liktens!“ — Sirds-fahpes pahrfpehja grehfenet un winas noptuſtas pahrgahja waimanās. Tadſhu winas ſchelofchanahs atkal norima, un ar lehnu un mihligu balfi wina fazija: „Es eſmu pee ſawa aifgahjuſchā dehla-kapa ſwehti apnehmufes ar falaufu un fagrauſtu firdi uſmekleht tohs, kas buhtu eplaimojami no mands pahrejahs, laizigahs bagatibas; jo tahs pee manim neſtahw nekahdā ſwarā. Ta tad ſawa ſwehto apnehmchanohs peepildama, es zeru, ka mana turpmaka dſihwofchanah ſchē paſaulē nebuhs par welti, un ka wiſmasakais ſweſchi zilwei mani peeminehs ar miheſtibu, kad reiſ duſefchu kapā. Tevi, mihlais Mülner, Deewa engelis ir peewedis pee manis, Tawa wiſkarſtakā wehlefchanahs taps peepildita. Toma-ſkohlai waijag atkal buht tawai audſinatajai, un es newaru ſew aifſlegt to preeſku, Tevi, mans mihlais, no jauna nodoht ſlawenā, un ari no manis augſti zeenita komponiſta un dſeedataja Dohla rohka.“

„Zeenita leelmahte!“ Frizis iſſauzahs un trihzedams peezehlahs no krehsla, „zeenita leelmahte! — Es eſmu augſti aplaimohts.“ No ne-iſſakami leelā preeſka pahrſteigts un aifgrahbts, wiſch, ka no krampejem rauts, apkampa grehfenet rohlas un tahs flapinaja ar karſtahm pateižibas afarahm, kas ſtraumein pluhda pahr wina waigeem.

(Turpmak veigums.)